

COMMUNAUTE FRANÇAISE — FRANSE GEMEENSCHAP

MINISTERE DE LA COMMUNAUTE FRANÇAISE

F. 99 — 1210

[C - 99/29198]

15 MARS 1999. — Arrêté du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Écoles

Le Gouvernement de la Communauté française,

Vu le décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Écoles, notamment l'article 23, § 1er, 1° bis, 2°, 3°, 5°, 6° et 7°;

Vu les avis du Conseil général des Hautes Écoles des 2 avril, 18 juin et 8 juillet 1998;

Vu la concertation avec les organisations représentatives des étudiants au niveau communautaire, tenue le 23 octobre 1998;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances du 4 novembre 1998;

Vu l'accord du Ministre du Budget du 11 novembre 1998;

Vu la délibération du Gouvernement de la Communauté française du 9 novembre 1998 sur la demande d'avis à donner par le Conseil d'Etat dans le délai d'un mois;

Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 7 décembre 1998, en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre de l'Enseignement supérieur;

Vu la délibération du Gouvernement de la Communauté française du 15 mars 1999,

Arrête :

CHAPITRE Ier. — Du passage d'une année d'études réussie dans une institution universitaire vers une année d'études dans une Haute École

Article 1er. L'étudiant qui a réussi une première année d'études dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour autant que la première année d'études réussie dans cette institution universitaire, en rapport avec la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court qu'il souhaite entreprendre, soit reprise à l'annexe 1 comme une première année d'études permettant d'accéder à la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court considérée.

Art. 2. L'étudiant qui a réussi une première année d'études dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour autant que la première année d'études réussie dans cette institution universitaire, en rapport avec la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long qu'il souhaite entreprendre, soit reprise à l'annexe 2 comme une première année d'études permettant d'accéder à la deuxième année du premier cycle des études de type long considérée.

Art. 3. Les autorités de la Haute École peuvent imposer aux étudiants visés aux articles 1er et 2, un supplément de formation correspondant à leur situation particulière. Le volume des activités d'enseignement correspondant à ce supplément de formation ne peut conduire à ce que le volume horaire du programme d'études suivi par les étudiants comprenne plus de 150 heures de plus que le volume horaire des activités d'enseignement de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court ou de la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle, prévu par les lois, décrets, arrêtés et dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

Les examens sur les activités d'enseignement correspondant au supplément de formation ont lieu lors de l'épreuve de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court ou de la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle.

Art. 4. L'étudiant qui a réussi deux premières années d'études dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour autant que les deux premières années d'études réussies dans cette institution universitaire, en rapport avec la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court qu'il souhaite entreprendre, soient reprises à l'annexe 3 comme deux premières années d'études permettant d'accéder à la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court considérée.

Art. 5. L'étudiant qui a réussi deux premières années d'études dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour autant que les deux premières années d'études réussies dans cette institution universitaire, en rapport avec la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long qu'il souhaite entreprendre, soient reprises à l'annexe 4 comme deux premières années d'études permettant d'accéder à la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long considérée.

Art. 6. Les autorités de la Haute École fixent le programme de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court ou de la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long d'un étudiant visé aux articles 4 ou 5, sans que le volume horaire de ce programme ne puisse être supérieur au volume horaire des activités d'enseignement de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court ou de la deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long considérée, prévu par les lois, décrets et dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

Art. 7. L'étudiant qui a réussi un premier cycle dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à la première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour autant que ce premier cycle réussi dans cette institution universitaire, en rapport avec la première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long qu'il souhaite entreprendre, soit repris à l'annexe 5 comme un premier cycle permettant d'accéder à la première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long considérée.

Les autorités de la Haute École peuvent imposer aux étudiants visés à l'alinéa 1er un supplément de formation correspondant à leur situation particulière. Le volume des activités d'enseignement correspondant à ce supplément de formation ne peut conduire à ce que le volume horaire du programme d'études suivi par les étudiants comprenne plus de 150 heures de plus que le volume horaire des activités d'enseignement de la première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle, prévu par les lois, décrets, arrêtés et dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

Les examens sur les activités d'enseignement correspondant au supplément de formation ont lieu lors de l'épreuve de la première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle.

CHAPITRE II. — *Du passage d'une année d'études réussie dans une Haute École vers une autre année d'études dans une Haute École*

Section 1re. — Du type court vers le type long

Art. 8. L'étudiant qui a réussi deux premières années d'études de l'enseignement supérieur de type court dans une Haute École organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour autant que les deux premières années d'études réussies dans cette Haute École, en rapport avec la deuxième année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long qu'il souhaite entreprendre, soient reprises à l'annexe 6 comme deux premières années d'études de l'enseignement supérieur de type court permettant d'accéder à la deuxième année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long considérée.

Les autorités de la Haute École fixent le programme de la deuxième année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long d'un étudiant visé à l'alinéa 1er, sans que le volume horaire de ce programme ne puisse être supérieur au volume horaire des activités d'enseignement de la deuxième année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long considérée, prévu par les lois, décrets ou arrêtés ou dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

Art. 9. L'étudiant qui a obtenu l'un des grades visés à l'article 15 du décret du 5 août 1995 relatif à l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Écoles a accès à la première année du deuxième cycle des études d'enseignement supérieur de type long visé à l'article 18, § 2 du même décret pour autant que les études sanctionnées par un des grades visés à l'article 15 précité, en rapport avec la première année du deuxième cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long qu'il souhaite entreprendre, soient reprises à l'annexe 7 comme des études permettant d'accéder à la première année du deuxième cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long considérée.

Les autorités de la Haute École fixent le programme de la première année du deuxième cycle des études d'enseignement supérieur de type long d'un étudiant visé à l'alinéa 1er, sans que le volume horaire de ce programme ne puisse être supérieur au volume horaire des activités d'enseignement de la première année du deuxième cycle des études d'enseignement supérieur de type long considérée, prévu par les lois, décrets ou arrêtés ou dans les programmes établis, ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant les dispositions de la législation de l'enseignement.

Section 2. — Du type long vers le type court

Art. 10. L'étudiant qui a réussi une première année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long dans une Haute École organisée ou subventionnée par la Communauté française, a accès à une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour autant que la première année d'études réussie dans cette Haute École, en rapport avec la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court qu'il souhaite entreprendre, soit reprise à l'annexe 8 comme une première année du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long permettant d'accéder à la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court considérée.

Les autorités de la Haute École peuvent imposer aux étudiants visés à l'alinéa 1er un supplément de formation correspondant à leur situation particulière. Le volume des activités d'enseignement correspondant à ce supplément de formation ne peut conduire à ce que le volume horaire du programme d'études suivi par les étudiants comprenne plus de 150 heures de plus que le volume horaire des activités d'enseignement de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle, prévue par les lois, décrets, arrêtés et dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de l'enseignement.

Les examens sur les activités d'enseignement correspondant au supplément de formation ont lieu lors de l'épreuve de la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle les étudiants souhaitent bénéficier d'une passerelle.

Art. 11. L'étudiant qui a obtenu l'un des grades visés à l'article 18, § 1er, du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Écoles, a accès à une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour autant que les études sanctionnées par un des grades visés à l'article 18, § 1er, précité, en rapport avec la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court qu'il souhaite entreprendre, soient reprises à l'annexe 9 comme des études permettant d'accéder à la deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court considérée.

Les autorités de la Haute École fixent le programme de la deuxième année des études de l'enseignement supérieur de type court d'un étudiant visé à l'alinéa 1er, sans que le volume horaire de ce programme ne puisse être supérieur au volume horaire des activités d'enseignement de la deuxième année des études d'enseignement supérieur de type court considérée, prévu par les lois, décrets ou arrêtés ou dans les programmes établis ou approuvés conformément aux articles 6 et 24, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement.

CHAPITRE III. — *Dispositions finales*

Art. 12. Les annexes 1 à 9 visées aux articles 1er, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10 et 11, peuvent être modifiées chaque année sur la proposition du Conseil général des Hautes Écoles. Les annexes ainsi modifiées sont applicables à partir de l'année académique qui suit leur modification pour autant que cette dernière ait été arrêtée par le Gouvernement avant le 15 mai. Si leur modification intervient après le 15 mai, les annexes ainsi modifiées sont applicables à partir de la deuxième année académique qui suit la modification.

Art. 13. Le Ministre ayant l'enseignement supérieur dispensé dans les Hautes Écoles dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Art. 14. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er septembre 1999.

Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 1

D'une première année d'études réussie dans une institution universitaire vers un deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
1. Electronique appliquée	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
2. Technologie de l'informatique	1e candidature en informatique 1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
3. Informatique industrielle	1e candidature en informatique 1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
4. Assistant d'ingénieur	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
5. Electronique médicale	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
6. Chimie	1e candidature en sciences chimiques 1e candidature ingénieur en sciences agronomiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques
7. Biochimie	1e candidature en sciences chimiques 1e candidature ingénieur en sciences agronomiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en sciences appliquées
8. Electromécanique	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
9. Régulation - automation	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
10. Construction	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature ingénieur civil architecte 1e candidature en sciences mathématiques
11. Moteurs thermiques et expertise automobile	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
12. Technique d'exploitation des énergies thermiques	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
13. Industries graphiques	1e candidature ingénieur civil 1e candidature ingénieur civil architecte 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
14. Mécanique	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
15. Bureau de dessin et organisation en construction	1e candidature ingénieur civil 1e candidature ingénieur civil architecte 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
16. Gestion hôtelière	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
17. Relations publiques	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
18. Tourisme	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
19. Assurances	1e candidature en droit 1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
20. Comptabilité	1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature en sciences économiques
21. Gestion des transports et logistiques d'entreprise	1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature en sciences économiques
22. Informatique	1e candidature en informatique 1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en informatique et sciences humaines 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur en gestion 1e candidature en sciences économiques
23. Droit	1e candidature en droit 1e candidature en sciences politiques
24. Marketing	1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion
25. Commerce extérieur	1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion
26. Architecture des jardins et paysages	1e candidature ingénieur civil architecte

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
27. Agronomie	1e candidature ingénieur en sciences agronomiques 1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en sciences chimiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en science dentaire
28. Diététique	1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en sciences chimiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en science dentaire
29. Biologie médicale	1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en sciences chimiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en science dentaire
30. Chimie clinique	1e candidature en chimie 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en sciences chimiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en science dentaire
31. Service social	1e candidature en sciences sociales 1e candidature en droit
32. Assistant en psychologie	1e candidature en sciences psychologiques et de l'éducation
33. Bibliothécaire - documentaliste	1e candidature en philosophie et lettres toutes options
34. Educateur gradué en éducation physique	1e candidature en éducation physique 1e candidature en kinésithérapie et réadaptation
35. Conseiller social	1e candidature en sciences sociales 1e candidature en droit
36. Administration sociale et fiscale	1e candidature en sciences sociales 1e candidature en droit
37. Gestion des ressources humaines	1e candidature en sciences sociales 1e candidature en droit
38. Normale secondaire	1e candidature pour au moins une des futures disciplines d'enseignement en rapport avec les options de l'école normale secondaire.
39. Normale secondaire (éducation physique, sports et loisirs)	1e candidature en éducation physique 1e candidature en kinésithérapie et réadaptation
40. Normale technique moyenne	
* Commerce	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature ingénieur de gestion
* Economie ménagère et agricole	-
* Habillement	
* Cours techniques	1e candidature ingénieur civil 1e candidature en sciences physiques 1e candidature en sciences mathématiques
* Arts plastiques	1e candidature en histoire de l'art et archéologie
41. Educateurs spécialisés	1e candidature en sciences psychologiques et de l'éducation 1e candidature en sciences sociales

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
42. Secrétariat de direction	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature Philosophie et Lettres : langue et littérature germanique
43. Communication	1e candidature en sciences sociales : information et communication 1e candidature Philosophie et Lettres : information et communication

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.

Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :
Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 2

D'une première année d'études réussie dans une institution universitaire vers une deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long

2ème année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée.	1ère année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
1. 2ème candidature ingénieur industriel	1e candidature ingénieur civil 1e candidature ingénieur en sciences agronomiques 1e candidature ingénieur civil architecte 1e candidature en sciences chimiques 1e candidature en sciences biochimiques 1e candidature en sciences biologiques 1e candidature en médecine 1e candidature en sciences biomédicales 1e candidature en médecine vétérinaire 1e candidature en sciences pharmaceutiques 1e candidature en sciences mathématiques
2. 2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature ingénieur commercial	1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion
3. 2ème candidature en sciences administratives	1e candidature en sciences économiques 1e candidature en sciences économiques et de gestion 1e candidature en sciences de gestion 1e candidature ingénieur de gestion 1e candidature en droit 1e candidature en sciences politiques
4. 2ème candidature traducteurs et interprètes	1e candidature philosophie et lettres : langues et littératures (correspondant aux langues suivies en 2ème candidature traducteurs et interprètes)
5. 2ème candidature en communication appliquée	1e candidature en sciences sociales : information et communication 1e candidature en philosophie et lettres : information et communication

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.

Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :
Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales.,

W. ANCION

Annexe 3

D'une deuxième année d'études réussie dans une institution universitaire vers une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	2ème année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
1. Electronique appliquée	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
2. Technologie de l'informatique	2ème candidature en informatique 2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
3. Informatique industrielle	2ème candidature en informatique 2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
4. Assistant d'ingénieur	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
5. Electronique médicale	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
6. Chimie	2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques
7. Biochimie	2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en sciences appliquées
8. Electromécanique	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
9. Régulation - automation	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
10. Construction	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature ingénieur civil architecte 2ème candidature en sciences mathématiques
11. Moteurs thermiques et expertise automobile	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
12. Technique d'exploitation des énergies thermiques	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
13. Industries graphiques	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature ingénieur civil architecte 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
14. Mécanique	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
15. Bureau de dessin et organisation en construction	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature ingénieur civil architecte 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	2ème année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
16. Gestion hôtelière	2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
17. Relations publiques	2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
18. Tourisme	2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
19. Assurances	2ème candidature en droit 2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature Philosophie et Lettres : Langue et Littérature germanique
20. Comptabilité	2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature en sciences économiques
21. Gestion des transports et logistiques d'entreprise	2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature en sciences économiques
22. Informatique	2ème candidature en informatique 2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en informatique et sciences humaines 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur en gestion 2ème candidature en sciences économiques
23. Droit	2ème candidature en droit 2ème candidature en sciences politiques
24. Marketing	2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion
25. Commerce extérieur	2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion
26. Architecture des jardins et paysages	2ème candidature ingénieur civil architecte
27. Agronomie	2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en science dentaire
28. Diététique	2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en science dentaire

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	2ème année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française
29. Biologie médicale	2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en science dentaire
30. Chimie clinique	2ème candidature en chimie 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en science dentaire
31. Service social	2ème candidature en sciences sociales 2ème candidature en droit
32. Assistant en psychologie	2ème candidature en sciences psychologiques et de l'éducation
33. Bibliothécaire - documentaliste	2ème candidature en philosophie et lettres toutes options
34. Educateur gradué en éducation physique	2ème candidature en éducation physique 2ème candidature en kinésithérapie et réadaptation
35. Conseiller social	2ème candidature en sciences sociales 2ème candidature en droit
36. Administration sociale et fiscale	2ème candidature en sciences sociales 2ème candidature en droit
37. Gestion des ressources humaines	2ème candidature en sciences sociales 2ème candidature en droit
38. Normale secondaire	2ème candidature pour au moins une des futures disciplines d'enseignement en rapport avec les options de l'école normale secondaire.
39. Normale secondaire (éducation physique, sports et loisirs)	2ème candidature en éducation physique 2ème candidature en kinésithérapie et réadaptation
40. Normale technique moyenne	
* Commerce	2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion
* Economie ménagère et agricole	-
* Habillement	
* Cours techniques	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
* Arts plastiques	2ème candidature en histoire de l'art et archéologie
41. Educateurs spécialisés	2ème candidature en sciences psychologiques et de l'éducation 2ème candidature en sciences sociales
42. Secrétariat de direction	2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature Philosophie et Lettres : langue et littérature germanique
43. Communication	2ème candidature en sciences sociales : information et communication 2ème candidature Philosophie et Lettres : information et communication

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.

Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,

W. ANCION

Annexe 4

D'une deuxième année d'études réussie dans une institution universitaire vers une deuxième année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long

2ème année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée.	2ème année d'études réussie dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française.
1. 2ème candidature ingénieur industriel	2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature ingénieur civil architecte 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biochimiques 2ème candidature en sciences biologiques 2ème candidature en médecine 2ème candidature en sciences biomédicales 2ème candidature en médecine vétérinaire 2ème candidature en sciences pharmaceutiques 2ème candidature en sciences physiques 2ème candidature en sciences mathématiques
2. 2ème candidature en sciences administratives	2ème candidature en droit 2ème candidature en sciences politiques
3. 2ème candidature traducteurs et interprètes	2ème candidature philosophie et lettres : langues et littératures (correspondant aux langues suivies en 2ème candidature traducteurs et interprètes)
4. 2ème candidature en communication appliquée	2ème candidature en sciences sociales : information et communication 2ème candidature en philosophie et lettres : information et communication

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.
Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 5

D'un premier cycle réussi dans une institution universitaire vers une première année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long organisée dans une Haute Ecole

1ère année du deuxième cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée	1 ^{er} cycle réussi dans une institution universitaire organisée ou subventionnée par la Communauté française.
1. 1e licence ingénieur industriel	
1.1. Chimie	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biochimiques
1.2. Electricité	2ème candidature ingénieur civil
1.3. Energie nucléaire	2ème candidature ingénieur civil
1.4. Mécanique	2ème candidature ingénieur civil
1.5. Construction	2ème candidature ingénieur civil
1.6. Electromécanique	2ème candidature ingénieur civil
1.7. Industrie	2ème candidature ingénieur civil
1.8. Textile	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques 2ème candidature en sciences chimiques 2ème candidature en sciences biochimiques
1.9. Agriculture	2ème candidature ingénieur civil 2ème candidature ingénieur en sciences agronomiques
2. 1e licence sciences commerciales 1e licence ingénieur commercial	2ème candidature sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur en gestion 2ème candidature en sciences économiques
3. 1e licence sciences administratives	2ème candidature sciences économiques et de gestion 2ème candidature en sciences de gestion 2ème candidature ingénieur de gestion 2ème candidature en droit 2ème candidature en sciences économiques 2ème candidature en sciences politiques et sociales

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.
Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 6

D'une deuxième année d'études réussie dans l'enseignement supérieur de type court organisée par une Haute Ecole vers une deuxième année d'études du premier cycle de l'enseignement supérieur de type long organisée par une Haute Ecole.

2ème année du premier cycle des études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée.	2ème année d'études réussies dans l'enseignement supérieur de type court.
1. 2ème candidature ingénieur industriel	2ème année de graduat en électronique appliquée 2ème année de graduat en technologie de l'informatique 2ème année de graduat en informatique industrielle 2ème année d'études d'assistant d'ingénieur 2ème année de graduat en électronique médicale 2ème année de graduat en chimie 2ème année de graduat en biochimie 2ème année de graduat en électromécanique 2ème année de graduat en régulation - automation 2ème année de graduat en construction 2ème année de graduat en moteurs thermiques et expertise automobile 2ème année de graduat en technique d'exploitation des énergies thermiques 2ème année de graduat en industries graphiques 2ème année de graduat en mécanique 2ème année de graduat en bureau de dessin et organisation en construction 2ème année de graduat en informatique 2ème année de graduat en agronomie 2ème année de graduat en chimie clinique 2ème année d'agrégation de l'enseignement normal secondaire général 2ème année d'agrégation de l'enseignement normal technique moyen (cours techniques)
2. 2ème candidature en sciences commerciales	2ème année de graduat en gestion hôtelière 2ème année de graduat en relations publiques 2ème année de graduat en tourisme 2ème année de graduat en assurance 2ème année de graduat en comptabilité 2ème année de graduat de graduat en gestion des transports et logistique d'entreprise 2ème année de graduat en marketing 2ème année de graduat en commerce extérieur 2ème année d'agrégation de l'enseignement normale secondaire général 2ème année de graduat d'agrégation de l'enseignement normal technique moyen (commerce) 2ème année de graduat en secrétariat de direction
3. 2ème candidature ingénieur commercial	2ème année de graduat en gestion hôtelière 2ème année de graduat en relations publiques 2ème année de graduat en tourisme 2ème année de graduat en comptabilité 2ème année de graduat en gestion des transports et logistique d'entreprise 2ème année de graduat en marketing 2ème année de graduat en commerce extérieur 2ème année d'agrégation de l'enseignement normal secondaire général 2ème année d'agrégation de l'enseignement normal technique moyen (commerce) 2ème année de graduat en secrétariat de direction
4. 2ème candidature en sciences administratives	2ème année de graduat en gestion hôtelière 2ème année de graduat en relations publiques 2ème année de graduat en tourisme 2ème année de graduat en assurances 2ème année de graduat en droit 2ème année d'études de conseiller social 2ème année de graduat en administration sociale et fiscale 2ème année de graduat en secrétariat de direction
5. 2ème candidature traducteurs - interprètes	2ème année de graduat en relations publiques 2ème année de graduat en tourisme 2ème année d'études de bibliothécaire - documentaliste 2ème année d'agrégation de l'enseignement secondaire général 2ème année de graduat en secrétariat de direction 2ème année de graduat en communication
6. 2ème candidature en communication appliquée	2ème année de graduat en relations publiques 2ème année de graduat en service social

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.
Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :
Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 7

D'un grade visé à l'article 15 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles vers une première année du deuxième cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long visé à l'article 18, § 2, de ce même décret.

1ère année du deuxième cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée	Grade visé à l'article 15 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles obtenu dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française.
1. 1e licence ingénieur industriel	
1.1. Chimie	<ul style="list-style-type: none"> graduat en chimie graduat en biochimie graduat en biologie médicale graduat en chimie clinique
1.2.1. Electricité - Electricité option informatique - Electricité option électronique	<ul style="list-style-type: none"> graduat en électronique appliquée graduat en technologie de l'informatique graduat en informatique industrielle graduat en électronique médicale graduat en électromécanique graduat en automation - régulation graduat en moteurs thermiques et expertise automobile
1.2.2. Electricité option informatique	graduat en informatique
1.3. Energie nucléaire	graduat en technique d'exploitation des énergies thermiques
1.4. Mécanique	<ul style="list-style-type: none"> graduat en informatique industrielle graduat en électromécanique graduat en automation - régulation graduat en moteurs thermiques et expertise automobile graduat en technique d'exploitation des énergies thermiques graduat en mécanique
1.5. Construction	<ul style="list-style-type: none"> graduat en construction graduat en en bureau de dessin et organisation en construction
1.6. Electromécanique	<ul style="list-style-type: none"> graduat en informatique industrielle graduat en électromécanique graduat en régulation - automation graduat en moteurs thermiques et expertise automobile graduat en mécanique
1.7. Industrie	<ul style="list-style-type: none"> graduat en informatique industrielle graduat en électromécanique graduat en régulation - automation graduat en construction graduat en moteurs thermiques et expertise automobile graduat en technique d'exploitation des énergies thermiques graduat en mécanique graduat en bureau de dessin et organisation en construction
1.8. Textile	<ul style="list-style-type: none"> graduat en électronique appliquée graduat en informatique industrielle graduat en électronique médicale graduat en chimie graduat en biochimie graduat en électromécanique graduat en régulation - automation graduat en moteurs thermiques et expertise automobile graduat en technique d'exploitation des énergies thermiques graduat en mécanique
1.9. Agriculture	<ul style="list-style-type: none"> graduat en chimie graduat en biochimie graduat en architecture des jardins et des paysages graduat en agronomie graduat en biologie médicale graduat en chimie clinique

1ère année du deuxième cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long pour laquelle la passerelle est demandée	Grade visé à l'article 15 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles obtenu dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française.
2.1. Première licence en sciences commerciales	graduat en gestion hôtelière graduat en relations publiques graduat en tourisme (option gestion) graduat en assurances graduat en comptabilité graduat en gestion des transports et logistique d'entreprise graduat en marketing graduat en commerce extérieur agrégé de l'enseignement secondaire inférieur (mathématiques - sciences économiques) agrégé de l'enseignement normal technique moyen (commerce)
2.2. 1e licence ingénieur commercial	graduat en assurances graduat en comptabilité graduat en gestion des transports et logistique d'entreprise graduat en en marketing graduat en commerce extérieur agrégé de l'enseignement secondaire inférieur (mathématiques - sciences économiques) agrégé de l'enseignement normal technique moyen (commerce)
3. 1e licence en sciences administratives	graduat en assurances graduat en droit graduat en secrétariat de direction (option entreprise - administration) conseiller social graduat en administration sociale et fiscale graduat en gestion des ressources humaines
4. 1e licence traducteurs et interprètes	graduat en gestion hôtelière graduat en relations publiques graduat en tourisme (option animation) graduat en secrétariat de direction (option langues) bibliothécaire documentaliste gradué agrégé de l'enseignement secondaire inférieur (langues germaniques) (en correspondance avec les langues choisies en première licence traducteurs et interprètes).
5. 1e licence en communication appliquée	graduat en en communication
6. 1e licence en kinésithérapie (à partir de l'année académique 2000-2001)	graduat en traitements physiques (kinésithérapie).

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles. Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

Annexe 8

D'une première année réussie du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française vers une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française.

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans le premier cycle de l'enseignement supérieur de type long.
1. Electronique appliquée	1e candidature ingénieur industriel
2. Technologie de l'informatique	1e candidature ingénieur industriel
3. Informatique industrielle	1e candidature ingénieur industriel
4. Assistant d'ingénieur	1e candidature ingénieur industriel
5. Electronique médicale	1e candidature ingénieur industriel
6. Chimie	1e candidature ingénieur industriel
7. Biochimie	1e candidature ingénieur industriel
8. Electromécanique	1e candidature ingénieur industriel
9. Régulation - automation	1e candidature ingénieur industriel
10. Construction	1e candidature ingénieur industriel

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	1ère année d'études réussie dans le premier cycle de l'enseignement supérieur de type long.
11. Moteurs thermiques et expertise automobile	1e candidature ingénieur industriel
12. Technique d'exploitation des énergies thermiques	1e candidature ingénieur industriel
13. Industries graphiques	1e candidature ingénieur industriel
14. Mécanique	1e candidature ingénieur industriel
15. Bureau de dessin et organisation en construction	1e candidature ingénieur industriel
16. Gestion hôtelière	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature en sciences administratives 1e candidature traducteurs-interprètes
17. Relations publiques	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature en sciences administratives 1e candidature traducteurs-interprètes 1e candidature en communication appliquée
18. Tourisme	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature en sciences administratives 1e candidature traducteurs-interprètes 1e candidature en communication appliquée
19. Assurances	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature en sciences administratives 1e candidature traducteurs-interprètes
20. Comptabilité	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature ingénieur commercial
21. Gestion des transports et logistique d'entreprise	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature ingénieur commercial
22. Informatique	1e candidature ingénieur industriel
23. Droit	1e candidature en sciences administratives
24. Marketing	1e candidature en sciences commerciales
25. Commerce extérieur	1e candidature en sciences commerciales
26. Agronomie	1e candidature ingénieur industriel
27. Diététique	1e candidature ingénieur industriel
28. Chimie clinique	1e candidature ingénieur industriel
29. Service social	1e candidature en communication appliquée
30. Bibliothécaire - documentaliste	1e candidature traducteurs-interprètes
31. Conseiller social	1e candidature en sciences administratives
32. Administration sociale et fiscale	1e candidature en sciences administratives
33. Normale secondaire	1e candidature ingénieur industriel (mathématiques ou sciences) 1e candidature en sciences commerciales 1e candidature traducteurs-interprètes
34. Normale technique moyenne	
* Commerce	1e candidature en sciences commerciales
* Economie ménagère et agricole	
* Habillement	
* Cours techniques	1e candidature ingénieur industriel
* Arts plastiques	
35. Secrétariat de direction	1e candidature en sciences commerciales 1e candidature en sciences administratives 1e candidature traducteurs-interprètes
36. Communication	1e candidature traducteurs-interprètes 1e candidature en communication appliquée

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles.

Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,

W. ANCION

Annexe 9

D'une deuxième année réussie du premier cycle d'études de l'enseignement supérieur de type long dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française vers une deuxième année d'études de l'enseignement supérieur de type court dans une Haute Ecole organisée ou subventionnée par la Communauté française.

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	2ème année d'études réussie dans le premier cycle de l'enseignement supérieur de type long.
1. Electronique appliquée	2ème candidature ingénieur industriel
2. Technologie de l'informatique	2ème candidature ingénieur industriel
3. Informatique industrielle	2ème candidature ingénieur industriel
4. Assistant d'ingénieur	2ème candidature ingénieur industriel
5. Electronique médicale	2ème candidature ingénieur industriel
6. Chimie	2ème candidature ingénieur industriel
7. Biochimie	2ème candidature ingénieur industriel
8. Electromécanique	2ème candidature ingénieur industriel
9. Régulation - automation	2ème candidature ingénieur industriel
10. Construction	2ème candidature ingénieur industriel
11. Moteurs thermiques et expertise automobile	2ème candidature ingénieur industriel
12. Technique d'exploitation des énergies thermiques	2ème candidature ingénieur industriel
13. Industries graphiques	2ème candidature ingénieur industriel
14. Mécanique	2ème candidature ingénieur industriel
15. Bureau de dessin et organisation en construction	2ème candidature ingénieur industriel
16. Gestion hôtelière	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature en sciences administratives 2ème candidature traducteurs-interprètes
17. Relations publiques	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature en sciences administratives 2ème candidature traducteurs-interprètes 2ème candidature en communication appliquée
18. Tourisme	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature en sciences administratives 2ème candidature traducteurs-interprètes 2ème candidature en communication appliquée
19. Assurances	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature en sciences administratives 2ème candidature traducteurs-interprètes
20. Comptabilité	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature ingénieur commercial
21. Gestion des transports et logistique d'entreprise	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature ingénieur commercial
22. Informatique	2ème candidature ingénieur industriel
23. Droit	2ème candidature en sciences administratives
24. Marketing	2ème candidature en sciences commerciales
25. Commerce extérieur	2ème candidature en sciences commerciales
26. Agronomie	2ème candidature ingénieur industriel
27. Diététique	2ème candidature ingénieur industriel
28. Chimie clinique	2ème candidature ingénieur industriel
29. Service social	2ème candidature en communication appliquée
30. Bibliothécaire - documentaliste	2ème candidature traducteurs-interprètes
31. Conseiller social	2ème candidature en sciences administratives
32. Administration sociale et fiscale	2ème candidature en sciences administratives
33. Normale secondaire	2ème candidature ingénieur industriel (mathématiques ou sciences) 2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature traducteurs-interprètes
34. Normale technique moyenne	
* Commerce	2ème candidature en sciences commerciales
* Economie ménagère et agricole	
* Habillement	
* Cours techniques	2ème candidature ingénieur industriel
* Arts plastiques	

2ème année d'études de l'enseignement supérieur de type court pour laquelle la passerelle est demandée	2ème année d'études réussie dans le premier cycle de l'enseignement supérieur de type long.
35. Secrétariat de direction	2ème candidature en sciences commerciales 2ème candidature en sciences administratives 2ème candidature traducteurs-interprètes
36. Communication	2ème candidature traducteurs-interprètes 2ème candidature en communication appliquée

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15 mars 1999 du Gouvernement de la Communauté française pris en exécution de l'article 23 du décret du 5 août 1995 fixant l'organisation générale de l'enseignement supérieur en Hautes Ecoles. Bruxelles, le 15 mars 1999.

Par le Gouvernement de la Communauté française :

Le Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche scientifique, du Sport et des Relations internationales,
W. ANCION

VERTALING

MINISTERIE VAN DE FRANSE GEMEENSCHAP

N. 99 — 1210

[C - 99/29198]

15 MAART 1999. — Besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap genomen ter uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

De Regering van de Franse Gemeenschap,

Gelet op het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen, inzonderheid op artikel 23, § 1, 1° bis, 2°, 3°, 5°, 6° en 7°;

Gelet op de adviezen van de Algemene Raad voor de Hogescholen van 2 april, 18 juni en 8 juli 1998;

Gelet op het overleg met de representatieve organisaties van de studenten op communautair vlak, dat doorging op 23 oktober 1998;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën van 4 november 1998;

Gelet op het akkoord van de Minister van Begroting van 11 november 1998;

Gelet op de beraadslaging van 9 november 1998 van de Regering van de Franse Gemeenschap over het verzoek om advies uit te brengen door de Raad van State binnen een maand;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 7 december 1998, in toepassing van artikel 84, lid 1, 1° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van de Minister van Hoger Onderwijs;

Gelet op de beraadslaging van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — *De overgang van een geslaagd studiejaar in een universitaire instelling naar een studiejaar in een hogeschool*

Artikel 1. De student die geslaagd is voor een eerste studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type voor zover het geslaagde eerste studiejaar in die universitaire instelling, t.o.v. het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 1 opgenomen is als een eerste studiejaar dat toelaat over te gaan naar het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvan sprake.

Art. 2. De student die geslaagd is voor een eerste studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type voor zover het geslaagde eerste studiejaar in die universitaire instelling, t.o.v. het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 2 opgenomen is als een eerste studiejaar dat toelaat over te gaan naar het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies van het lange type waarvan sprake.

Art. 3. De overheden van de Hogeschool kunnen aan de bij de artikelen 1 en 2 bedoelde studenten een aanvullende opleiding opleggen die overeenstemt met hun bijzondere situatie. Het volume van de onderwijsactiviteiten dat overeenstemt met die aanvullende opleiding mag niet tot gevolg hebben dat het uurvolume van het studieprogramma gevolgd door de studenten met meer dan 150 uren het uurvolume overschrijdt van de onderwijsactiviteiten van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type of van het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen, bedoeld bij de wetten, decreten, besluiten en in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

De examens over de onderwijsactiviteiten die overeenstemmen met de aanvullende opleiding worden afgenomen ter gelegenheid van de proef van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type of van het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen.

Art. 4. De student die geslaagd is voor twee eerste studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type voor zover de geslaagde twee eerste studiejaar in die universitaire instelling, t.o.v. het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 3 opgenomen zijn als twee eerste studiejaar die toelaten over te gaan naar het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvan sprake.

Art. 5. De student die geslaagd is voor twee eerste studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type voor zover de geslaagde twee eerste studiejaar in die universitaire instelling, t.o.v. het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 4 opgenomen zijn als twee eerste studiejaar die toelaten over te gaan naar het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake.

Art. 6. De overheden van de Hogeschool stellen het programma op van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type of van het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type van een student bedoeld bij de artikelen 4 of 5, zonder dat het uurvolume van dit programma het uurvolume mag overschrijden van de onderwijsactiviteiten van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type of van het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake, bedoeld bij de wetten, decreten en in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Art. 7. De student die geslaagd is voor een eerste cyclus in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type voor zover die geslaagde eerste cyclus in die universitaire instelling, t.o.v. het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 5 opgenomen is als een eerste cyclus die toelaat over te gaan naar het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake.

De overheden van de Hogeschool kunnen aan de bij lid 1 bedoelde studenten een aanvullende opleiding opleggen die overeenstemt met hun bijzondere situatie. Het volume van de onderwijsactiviteiten dat overeenstemt met die aanvullende opleiding mag niet tot gevolg hebben dat het uurvolume van het studieprogramma gevolgd door de studenten, met meer dan 150 uren het uurvolume overschrijdt van de onderwijsactiviteiten van het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen, bedoeld bij de wetten, decreten, besluiten en in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

De examens over de onderwijsactiviteiten die overeenstemmen met de aanvullende opleiding worden afgenomen ter gelegenheid van de proef van het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen.

HOOFDSTUK II. — *De overgang van een geslaagd studiejaar in een hogeschool naar een ander studiejaar in een hogeschool*

Afdeling 1. — Van het korte type naar het lange type.

Art. 8. De student die geslaagd is voor twee eerste studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type voor zover de geslaagde eerste twee studiejaar in die hogeschool, t.o.v. het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 6 opgenomen zijn als twee eerste studiejaar van het hoger onderwijs van het korte type die toelaten over te gaan naar het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake.

De overheden van de Hogeschool stellen het programma op van het tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type van een student bedoeld bij lid 1, zonder dat het uurvolume van dit programma het uurvolume mag overschrijden van de onderwijsactiviteiten van het tweede studiejaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake, bedoeld bij de wetten, decreten of besluiten of in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Art. 9. De student die een van de graden behaald heeft bedoeld bij artikel 15 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen heeft toegang tot het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type bedoeld bij artikel 18, § 2 van hetzelfde decreet, voor zover de studies afgesloten met een van de graden bedoeld bij voormeld artikel 15, t.o.v. het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 7 opgenomen zijn als studies die toelaten over te gaan naar het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake.

De overheden van de Hogeschool stellen het programma op van het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type van een student bedoeld bij lid 1, zonder dat het uurvolume van dit programma het uurvolume mag overschrijden van de onderwijsactiviteiten van het eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvan sprake, bedoeld bij de wetten, decreten of besluiten of in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Afdeling 2. — Van het lange type naar het korte type

Art. 10. De student die geslaagd is voor een eerste jaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, heeft toegang tot een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type voor zover het geslaagde eerste studiejaar in die hogeschool, t.o.v. het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 8 opgenomen is als een eerste jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type die toelaten over te gaan naar het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvan sprake.

De overheden van de Hogeschool kunnen aan de bij lid 1 bedoelde studenten een aanvullende opleiding opleggen die overeenstemt met hun bijzondere situatie. Het volume van de onderwijsactiviteiten dat overeenstemt met die aanvullende opleiding mag niet tot gevolg hebben dat het uurvolume van het studieprogramma gevolgd door de studenten met meer dan 150 uren het uurvolume overschrijdt van de onderwijsactiviteiten van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen, bedoeld bij de wetten, decreten, besluiten en in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

De examens over de onderwijsactiviteiten die overeenstemmen met de aanvullende opleiding worden afgenomen ter gelegenheid van de proef van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor de studenten een "brug" wensen te bekomen.

Art. 11. De student die een van de graden behaald heeft bedoeld bij artikel 18,§ 1 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen heeft toegang tot een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type voor zover de studies afgesloten met een van de graden bedoeld bij voormeld artikel 18,§ 1, t.o.v. het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type dat hij wenst aan te vangen, in bijlage 9 opgenomen zijn als studies die toelaten over te gaan naar het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvan sprake.

De overheden van de Hogeschool stellen het programma op van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type van een student bedoeld bij lid 1, zonder dat het uurvolume van dit programma het uurvolume mag overschrijden van de onderwijsactiviteiten van het tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvan sprake, bedoeld bij de wetten, decreten of besluiten of in de programma's opgemaakt of goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 6 en 24, § 2, lid 2, 2° van de wet van 29 mei 1959 houdende sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

HOOFDSTUK III. — Slotbepalingen

Art. 12. De bijlagen 1 tot 9 bedoeld bij de artikelen 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10 en 11 kunnen elk jaar gewijzigd worden op de voordracht van de Algemene Raad voor de Hogescholen. De aldus gewijzigde bijlagen zijn van toepassing vanaf het academisch jaar dat volgt op de wijziging ervan voor zover deze wijziging door de Regering werd beslist vóór 15 mei. Indien hun wijziging na 15 mei wordt beslist, zijn de aldus gewijzigde bijlagen van toepassing vanaf het tweede academiejaar dat volgt op de wijziging.

Art. 13. De Minister tot wiens bevoegdheid het in de Hogescholen verstrekt hoger onderwijs behoort, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 14. Dit besluit treedt in werking op 1 september 1999.

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :

De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCION

Bijlage 1

Van een geslaagd eerste studiejaar in een universitaire instelling naar een tweede studiejaar
in het hoger onderwijs van het korte type

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een overgang ("brug") is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. Toegepaste elektronica	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
2. Informaticatechnologie	1e kandidatuur informatica 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
3. Industriële informatica	1e kandidatuur informatica 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
4. Assistent ingenieur	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
5. Medische elektronica	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
6. Scheikunde	1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen
7. Biochemie	1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur toegepaste wetenschappen
8. Elektromechanica	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een overgang ("brug") is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
9. Regulatie-Automatie	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
10. Constructie	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
11. Thermische motoren en auto-expertise	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
12. Exploitatietechnieken van de thermische energieën	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
13. Grafische industrieën	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
14. Mechanica	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
15. Tekenbureau en organisatie inzake constructie	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
16. Beheer hotelwezen	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
17. Public Relations	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
18. Toerisme	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
19. Verzekeringen	1e kandidatuur in de rechten 1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
20. Comptabiliteit	1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur economische wetenschappen
21. Beheer vervoer en logistiek ondernemingen	1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur economische wetenschappen
22. Informatica	1e kandidatuur informatica 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur informatica en menselijke wetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur economische wetenschappen
23. Rechten	1e kandidatuur in de rechten 1e kandidatuur politieke wetenschappen

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een overgang ("brug") is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
24. Marketing	1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur
25. Buitenlandse handel	1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur
26. Tuinarchitectuur en landschappen	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect
27. Landbouwkunde	1e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
28. Diëtetiek	1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
29. Medische biologie	1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
30. Klinische scheikunde	1e kandidatuur scheikunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
31. Sociale dienst	1e kandidatuur sociale wetenschappen 1e kandidatuur in de rechten
32. Assistent in de psychologie	1e kandidatuur psychologische wetenschappen en opvoeding
33. Bibliothecaris- documentalist	1e kandidatuur wijsbegeerte en letteren alle opties
34. Gegradueerde opvoeder in lichamelijke opvoeding	1e kandidatuur lichamelijke opvoeding 1e kandidatuur kinesitherapie en revalidatie
35. Sociaal adviseur	1e kandidatuur sociale wetenschappen 1e kandidatuur in de rechten
36. Sociale en fiscale Administratie	1e kandidatuur sociale wetenschappen 1e kandidatuur in de rechten
37. Beheer van de mensenkrachten	1e kandidatuur sociale wetenschappen 1e kandidatuur in de rechten
38. Secundaire Normalschool	1e kandidatuur voor ten minste een van de toekomstige onderwijsdisciplines in verband met de opties van de secundaire normalschool
39. Secundaire normalschool (lichamelijke opvoeding, sport en vrijetijdsbesteding)	1e kandidatuur lichamelijke opvoeding 1e kandidatuur kinesitherapie en revalidatie

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een overgang ("brug") is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
40. Middelbare technische normaalschool	
. Handel	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur
. Huishoudkundige en landbouwkundige economie	-
. Kleding	
. Technische vakken	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur fysische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
. Plastische kunsten	1e kandidatuur kunstgeschiedenis en archeologie
41. Gespecialiseerde opvoeders	1e kandidatuur psychologische wetenschappen en opvoeding 1e kandidatuur sociale wetenschappen
42. Directiesecretariaat	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
43. Communicatie	1e kandidatuur sociale wetenschappen : informatie en communicatie 1e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : informatie en communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCION

—
Bijlage 2

Van een geslaagd eerste studiejaar in een universitaire instelling naar een tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type

2e jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. 2e kandidatuur industrieel ingenieur	1e kandidatuur burgerlijk ingenieur 1e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 1e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 1e kandidatuur scheikundige wetenschappen 1e kandidatuur biochemische wetenschappen 1e kandidatuur biologische wetenschappen 1e kandidatuur geneeskunde 1e kandidatuur biomedische wetenschappen 1e kandidatuur veeartsenijkunde 1e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 1e kandidatuur mathematische wetenschappen
2. 2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur handelsingenieur	1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur
3. 2e kandidatuur administratieve wetenschappen	1e kandidatuur economische wetenschappen 1e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheerswetenschappen 1e kandidatuur beheersingenieur 1e kandidatuur in de rechten 1e kandidatuur politieke wetenschappen

2e jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
4. 2e kandidatuur vertalers en tolken	1e kandidatuur wijsbegeerte en letteren : talen en letterkunde (overeenstemmend met de talen gevolgd in de 2e kandidatuur vertalers en tolken)
5. 2e kandidatuur toegepaste communicatie	1e kandidatuur sociale wetenschappen : informatie en communicatie 1e kandidatuur wijsbegeerte en letteren : informatie en communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCIEN

Bijlage 3

Van een geslaagd tweede studiejaar in een universitaire instelling naar een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type

2e studiejaar van het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. Toegepaste elektronica	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
2. Informaticatechnologie	2e kandidatuur informatica 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
3. Industriële informatica	2e kandidatuur informatica 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
4. Assistent ingenieur	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
5. Medische elektronica	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
6. Scheikunde	2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2de kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen
7. Biochemie	2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur toegepaste wetenschappen
8. Elektromechanisch	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
9. Regulatie-Automatie	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
10. Constructie	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 2e kandidatuur mathematische wetenschappen

2e studiejaar van het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
11. Thermische motoren en auto-expertise	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
12. Exploitatietechnieken van de thermische energieën	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
13. Grafische industrieën	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
14. Mechanica	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
15. Tekenbureau en organisatie inzake constructie	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
16. Beheer hotelwezen	2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
17. Public Relations	2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
18. Toerisme	2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
19. Verzekeringen	2e kandidatuur in de rechten 2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
20. Comptabiliteit	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur economische wetenschappen
21. Beheer vervoer en logistiek ondernemingen	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur economische wetenschappen
22. Informatica	2e kandidatuur informatica 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur informatica en menselijke wetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur economische wetenschappen
23. Rechten	2e kandidatuur in de rechten 2e kandidatuur politieke wetenschappen
24. Marketing	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur
25. Buitenlandse handel	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur
26. Tuinarchitectuur en landschappen	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect

2e studiejaar van het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
27. Landbouwkunde	2e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
28. Diëtetiek	2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
29. Medische biologie	2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
30. Klinische scheikunde	2e kandidatuur scheikunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur tandheelkundige wetenschappen
31. Sociale dienst	2e kandidatuur sociale wetenschappen 2e kandidatuur in de rechten
32. Assistent in de psychologie	2e kandidatuur psychologische wetenschappen en opvoeding
33. Bibliothecaris- documentalist	2e kandidatuur wijsbegeerte en letteren alle opties
34. Gegradueerde opvoeder in lichamelijke opvoeding	2e kandidatuur lichamelijke opvoeding 2e kandidatuur kinesitherapie en revalidatie
35. Sociaal adviseur	2e kandidatuur sociale wetenschappen 2e kandidatuur in de rechten
36. Sociale en fiscale Administratie	2e kandidatuur sociale wetenschappen 2e kandidatuur in de rechten
37. Beheer van de mensenkrachten	2e kandidatuur sociale wetenschappen 2e kandidatuur in de rechten
38. Secundaire Normaalschool	2e kandidatuur voor ten minste een van de toekomstige onderwijsdisciplines in verband met de opties van de secundaire normaalschool
39. Secundaire normaalschool (lichamelijke opvoeding, sport en vrijetijdsbesteding)	2e kandidatuur lichamelijke opvoeding 2e kandidatuur kinesitherapie en revalidatie
40. Middelbare technische normaalschool	
. Handel	2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur
. Huishoudkundige en landbouwkundige economie	-
. Kleding	
. Technische vakken	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur mathematische wetenschappen
. Plastische kunsten	2e kandidatuur kunstgeschiedenis en archeologie
41. Gespecialiseerde opvoeders	2e kandidatuur psychologische wetenschappen en opvoeding 2e kandidatuur sociale wetenschappen

2e studiejaar van het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
42. Directiesecretariaat	2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : Germaanse Taal en Letterkunde
43. Communicatie	2e kandidatuur sociale wetenschappen : informatie en communicatie 2e kandidatuur Wijsbegeerte en Letteren : informatie en communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCION

Bijlage 4

Van een geslaagd tweede studiejaar in een universitaire instelling naar een tweede jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type

2e jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. 2e kandidatuur industrieel ingenieur	2e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur architect 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur biologische wetenschappen 2e kandidatuur geneeskunde 2e kandidatuur biomedische wetenschappen 2e kandidatuur veeartsenijkunde 2e kandidatuur farmaceutische wetenschappen 2e kandidatuur fysische wetenschappen 2e kandidatuur wiskundige wetenschappen
2. 2e kandidatuur administratieve wetenschappen	2e kandidatuur in de rechten 2e kandidatuur politieke wetenschappen
3. 2e kandidatuur vertalers en tolken	2e kandidatuur wijsbegeerte en letteren : talen en letterkunde (overeenstemmend met de talen gevolgd in de 2e kandidatuur vertalers en tolken)
4. 2e kandidatuur toegepaste communicatie	2e kandidatuur sociale wetenschappen : informatie en communicatie 2e kandidatuur wijsbegeerte en letteren : informatie en communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCION

Bijlage 5

Van een geslaagde eerste cyclus in een universitaire instelling naar een eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type georganiseerd in een Hogeschool

1e jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagde cyclus in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. 1e licentie industrieel ingenieur	
1.1. Scheikunde	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen 2e kandidatuur biochemische wetenschappen
1.2. Elektriciteit	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur

1e jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagde cyclus in een universitaire instelling georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1.3. Nucleaire energie	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur
1.4. Mechanica	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur
1.5. Constructie	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur
1.6. Elektromechanica	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur
1.7. Nijverheid	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur
1.8. Textiel	2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur ingenieur landbouwkundige wetenschappen 2e kandidatuur scheikundige wetenschappen
19. Landbouwkunde	2e kandidatuur biochemische wetenschappen 2e kandidatuur burgerlijk ingenieur 2e kandidatuur landbouwkundige wetenschappen
2. 1e licentie handelswetenschappen 1e licentie handelsingenieur	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur economische wetenschappen
3. 1e licentie administratieve wetenschappen	2e kandidatuur economische en beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheerswetenschappen 2e kandidatuur beheersingenieur 2e kandidatuur in de rechten 2e kandidatuur economische wetenschappen 2e kandidatuur politieke en sociale wetenschappen

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCIÓN

—
Bijlage 6

Van een geslaagd tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type ingericht door een Hogeschool naar een tweede studiejaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type ingericht in een Hogeschool

2e jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagde studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type
1. 2e kandidatuur industrieel ingenieur	2e jaar graduaat toegepaste elektronica 2e jaar graduaat Informaticatechnologie 2e jaar graduaat industriële informatica 2e studiejaar assistent ingenieur 2e jaar graduaat medische elektronica 2e jaar graduaat scheikunde 2e jaar graduaat biochemie 2e jaar graduaat elektromechanica 2e jaar graduaat regulatie-automatie 2e jaar graduaat constructie 2e jaar graduaat thermische motoren en auto-expertise 2e jaar graduaat techniekexploitatie thermische energieën 2e jaar graduaat grafische industrieën 2e jaar graduaat mechanica 2e jaar graduaat tekenbureau en organisatie in constructie 2e jaar graduaat informatica 2e jaar graduaat landbouwkunde 2e jaar graduaat klinische scheikunde 2e jaar aggregatie voor het algemeen normaal secundair onderwijs 2e jaar aggregatie voor het middelbaar technisch normaal onderwijs (technische vakken)

2e jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagde studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type
2. 2e kandidatuur handelswetenschappen	2e jaar graduaat hotelbeheer 2e jaar graduaat public relations 2e jaar graduaat toerisme 2e jaar graduaat verzekeringen 2e jaar graduaat comptabiliteit 2e jaar graduaat beheer vervoer en logistiek ondernemingen 2e jaar graduaat marketing 2e jaar graduaat buitenlandse handel 2e jaar aggregatie algemeen secundair normaal onderwijs 2e jaar graduaat aggregatie voor het middelbaar technisch normaal onderwijs (handel) 2e jaar graduaat directiesecretariaat
3. 2e kandidatuur handelsingenieur	2e jaar graduaat hotelbeheer 2e jaar graduaat public relations 2e jaar graduaat toerisme 2e jaar graduaat comptabiliteit 2e jaar graduaat beheer vervoer en logistiek ondernemingen 2e jaar graduaat marketing 2e jaar graduaat buitenlandse handel 2e jaar aggregatie algemeen secundair normaal onderwijs 2e jaar graduaat aggregatie voor het middelbaar technisch normaal onderwijs (handel) 2e jaar graduaat directiesecretariaat
4. 2e kandidatuur administratieve wetenschappen	2e jaar graduaat hotelbeheer 2e jaar graduaat public relations 2e jaar graduaat toerisme 2e jaar graduaat verzekeringen 2e jaar graduaat in de rechten 2e jaar graduaat sociaal adviseur 2e jaar graduaat sociale en fiscale administratie 2e jaar graduaat directiesecretariaat
5. 2e kandidatuur vertalers-tolken	2e jaar graduaat public relations 2e jaar graduaat toerisme 2e jaar graduaat bibliothecaris- documentalist 2e jaar aggregatie algemeen secundair onderwijs 2e jaar graduaat directiesecretariaat 2e jaar graduaat communicatie
6. 2e kandidatuur toegepaste communicatie	2e jaar graduaat public relations 2e jaar graduaat sociale dienst

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen
Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :
De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCIEN

—
Bijlage 7

Van een graad bedoeld bij artikel 15 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen naar een eerste jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type bedoeld bij artikel 18, § 2 van ditzelfde besluit

1e jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	Graad bedoeld bij artikel 15 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen behaald in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1. 1e licentie industrieel ingenieur	
1.1. Scheikunde	graduaat scheikunde graduaat biochemie graduaat medische biologie graduaat klinische scheikunde

1e jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	Graad bedoeld bij artikel 15 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen behaald in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
1.2.1. Elektriciteit - Elektriciteit optie informatica - Elektriciteit optie elektronica	<ul style="list-style-type: none"> graduaat toegepaste elektronica graduaat Informaticatechnologie graduaat industriële informatica graduaat medische elektronica graduaat elektromechanica graduaat automatie- regulatie graduaat thermische motoren en auto-expertise
1.2.2. Elektriciteit optie informatica	graduaat informatica
1.3. Nucleaire energie	graduaat techniek exploitatie thermische energieën
1.4. Mechanica	<ul style="list-style-type: none"> graduaat industriële informatica graduaat elektromechanica graduaat regulatie -automatie graduaat thermische motoren en auto-expertise graduaat techniek exploitatie thermische energieën graduaat mechanica
1.5. Constructie	<ul style="list-style-type: none"> graduaat constructie graduaat tekenbureau en organisatie constructie
1.6. Elektromechanica	<ul style="list-style-type: none"> graduaat industriële informatica graduaat elektromechanica graduaat regulatie -automatie graduaat thermische motoren en auto-expertise graduaat mechanica
1.7. Nijverheid	<ul style="list-style-type: none"> graduaat industriële informatica graduaat elektromechanica graduaat regulatie -automatie graduaat constructie graduaat thermische motoren en auto-expertise graduaat techniek exploitatie thermische energieën graduaat mechanica graduaat tekenbureau en organisatie constructie
1.8. Textiel	<ul style="list-style-type: none"> graduaat toegepaste elektronica graduaat industriële informatica graduaat medische elektronica graduaat scheikunde graduaat biochemie graduaat elektromechanica graduaat regulatie -automatie graduaat thermische motoren en auto-expertise graduaat techniek exploitatie thermische energieën graduaat mechanica
1.9. Landbouwkunde	<ul style="list-style-type: none"> graduaat scheikunde graduaat biochemie graduaat tuinarchitectuur en landschappen graduaat landbouwkunde graduaat medische biologie graduaat klinische scheikunde
2.1. 1e licentie handelswetenschappen	<ul style="list-style-type: none"> graduaat hotelbeheer graduaat public relations graduaat toerisme (optie beheer) graduaat verzekeringen graduaat comptabiliteit graduaat beheer vervoer en logistiek ondernemingen graduaat marketing graduaat buitenlandse handel geaggregeerde lager secundair onderwijs (wiskunde-economische wetenschappen) geaggregeerde voor het middelbaar technisch normaal onderwijs (handel)
2.2. 1e licentie handelsingenieur	<ul style="list-style-type: none"> graduaat verzekeringen graduaat comptabiliteit graduaat beheer vervoer en logistiek ondernemingen graduaat marketing graduaat buitenlandse handel geaggregeerde lager secundair onderwijs (wiskunde-economische wetenschappen) geaggregeerde voor het middelbaar technisch normaal onderwijs (handel)

1e jaar van de tweede cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type waarvoor een "brug" is gevraagd	Graad bedoeld bij artikel 15 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen behaald in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap
3. 1e licentie administratieve wetenschappen	graduaat verzekeringen graduaat in de rechten graduaat directiesecretariaat (optie nijverheid- administratie) graduaat sociaal adviseur graduaat sociale en fiscale administratie graduaat mensenkrachten
4. 1e licentie vertalers en tolken	graduaat hotelbeheer graduaat public relations graduaat toerisme (optie animatie) graduaat directiesecretariaat (optie talen) gegradueerde bibliothecaris documentalist geaggregeerde lager secundair onderwijs (Germaanse talen) (in overeenstemming met de talen gekozen in de eerste licentie vertalers en tolken)
5. 1e licentie toegepaste communicatie	graduaat communicatie
6. 1e licentie kinesitherapie (vanaf het academisch jaar 2000- 2001)	graduaat lichamelijke behandelingen (kinesitherapie)

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :

De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCIEN

—
Bijlage 8

Van een geslaagd eerste jaar van de eerste cyclus van de studies in het hoger onderwijs van het lange type in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap naar een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type in een Hogeschool georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap.

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagd studiejaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type
1. Toegepaste elektronica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
2. Informaticatechnologie	1e kandidatuur industrieel ingenieur
3. Industriële informatica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
4. Assistent ingenieur	1e kandidatuur industrieel ingenieur
5. Medische elektronica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
6. Scheikunde	1e kandidatuur industrieel ingenieur
7. Biochemie	1e kandidatuur industrieel ingenieur
8. Elektromechanica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
9. Regulatie-Automatie	1e kandidatuur industrieel ingenieur
10. Constructie	1e kandidatuur industrieel ingenieur
11. Thermische motoren en auto-expertise	1e kandidatuur industrieel ingenieur
12. Exploitatietechnieken van de thermische energieën	1e kandidatuur industrieel ingenieur
13. Grafische industrieën	1e kandidatuur industrieel ingenieur
14. Mechanica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
15. Tekenbureau en organisatie inzake constructie	1e kandidatuur industrieel ingenieur
16. Beheer hotelwezen	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur administratieve wetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken
17. Public Relations	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur administratieve wetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken 1e kandidatuur toegepaste communicatie
18. Toerisme	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur administratieve wetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken 1e kandidatuur toegepaste communicatie

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	1e geslaagd studiejaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type
19. Verzekeringen	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur administratieve wetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken
20. Comptabiliteit	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur handelsingenieur
21. Beheer vervoer en logistiek ondernemingen	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur handelsingenieur
22. Informatica	1e kandidatuur industrieel ingenieur
23. Rechten	1e kandidatuur administratieve wetenschappen
24. Marketing	1e kandidatuur handelswetenschappen
25. Buitenlandse handel	1e kandidatuur handelswetenschappen
26. Landbouwkunde	1e kandidatuur industrieel ingenieur
27. Diëtetiek	1e kandidatuur industrieel ingenieur
28. Klinische scheikunde	1e kandidatuur industrieel ingenieur
29. Sociale dienst	1e kandidatuur toegepaste communicatie
30. Bibliothecaris- documentalist	1e kandidatuur vertalers-tolken
31. Sociaal adviseur	1e kandidatuur administratieve wetenschappen
32. Sociale en fiscale Administratie	1e kandidatuur administratieve wetenschappen
33. Secundaire Normaalschool	1e kandidatuur industrieel ingenieur (wiskunde of wetenschappen) 1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken
34. Middelbare technische normaalschool	
. Handel	1e kandidatuur handelswetenschappen
. Huishoudkundige en landbouwkundige economie	
. Kleding	
. Technische vakken	1e kandidatuur industrieel ingenieur
. Plastische kunsten	
35. Directiesecretariaat	1e kandidatuur handelswetenschappen 1e kandidatuur administratieve wetenschappen 1e kandidatuur vertalers-tolken
36. Communicatie	1e kandidatuur vertalers-tolken 1e kandidatuur toegepaste communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :

De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,
W. ANCION

—
Bijlage 9

Van een geslaagd tweede studiejaar van de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type in een Hogeschool georganiseerd en gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap naar een tweede studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type in een Hogeschool georganiseerd en gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap.

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type
1. Toegepaste elektronica	2e kandidatuur industrieel ingenieur
2. Informaticatechnologie	2e kandidatuur industrieel ingenieur
3. Industriële informatica	2e kandidatuur industrieel ingenieur
4. Assistent ingenieur	2e kandidatuur industrieel ingenieur
5. Medische elektronica	2e kandidatuur industrieel ingenieur
6. Scheikunde	2e kandidatuur industrieel ingenieur
7. Biochemie	2e kandidatuur industrieel ingenieur
8. Elektromechanica	2e kandidatuur industrieel ingenieur

2e studiejaar in het hoger onderwijs van het korte type waarvoor een "brug" is gevraagd	2e geslaagd studiejaar in de eerste cyclus in het hoger onderwijs van het lange type
9. Regulatie-Automatie	2e kandidatuur industrieel ingenieur
10. Constructie	2e kandidatuur industrieel ingenieur
11. Thermische motoren en auto-expertise	2e kandidatuur industrieel ingenieur
12. Exploitatietechnieken van de thermische energieën	2e kandidatuur industrieel ingenieur
13. Grafische industrieën	2e kandidatuur industrieel ingenieur
14. Mechanica	2e kandidatuur industrieel ingenieur
15. Tekenbureau en organisatie inzake constructie	2e kandidatuur industrieel ingenieur
16. Beheer hotelwezen	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur administratieve wetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken
17. Public Relations	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur administratieve wetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken 2e kandidatuur toegepaste communicatie
18. Toerisme	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur administratieve wetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken 2e kandidatuur toegepaste communicatie
19. Verzekeringen	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur administratieve wetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken
20. Comptabiliteit	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur handelsingenieur
21. Beheer vervoer en logistiek ondernemingen	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur handelsingenieur
22. Informatica	2e kandidatuur industrieel ingenieur
23. Rechten	2e kandidatuur administratieve wetenschappen
24. Marketing	2e kandidatuur handelswetenschappen
25. Buitenlandse handel	2e kandidatuur handelswetenschappen
26. Landbouwkunde	2e kandidatuur industrieel ingenieur
27. Diëtetiek	2e kandidatuur industrieel ingenieur
28. Klinische scheikunde	2e kandidatuur industrieel ingenieur
29. Sociale dienst	2e kandidatuur toegepaste communicatie
30. Bibliothecaris- documentalist	2e kandidatuur vertalers-tolken
31. Sociaal adviseur	2e kandidatuur administratieve wetenschappen
32. Sociale en fiscale administratie	2e kandidatuur administratieve wetenschappen
33. Secundaire Normaalschool	2e kandidatuur industrieel ingenieur (wiskunde of wetenschappen) 2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken
34. Middelbare technische normaalschool	
. Handel	2e kandidatuur handelswetenschappen
. Huishoudkundige en landbouwkundige economie	
. Kleding	
. Technische vakken	
. Plastische kunsten	2e kandidatuur industrieel ingenieur
35. Directiesecretariaat	2e kandidatuur handelswetenschappen 2e kandidatuur administratieve wetenschappen 2e kandidatuur vertalers-tolken
36. Communicatie	2e kandidatuur vertalers-tolken 2e kandidatuur toegepaste communicatie

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap, genomen in uitvoering van artikel 23 van het decreet van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen

Brussel, 15 maart 1999.

Vanwege de Regering van de Franse Gemeenschap :

De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek, Sport en Internationale Betrekkingen,

W. ANCIEN